

Pestprotocol De Biënkorf

Versie 2018

Wat is een pestprotocol?

Een pestprotocol is een verklaring van schoolbestuur, directie, leerkrachten, ouders en leerlingen waarin is vastgelegd op welke wijze men pestproblemen en conflicten tussen kinderen op school aanpakt.

Tevens worden in dit protocol de activiteiten van school beschreven die bijdragen tot een veilig sociaal pedagogisch klimaat op de Biënkorf.

Waarom dit pestprotocol?

Iedere school behoort te beschrijven welke stappen er bij de melding van pesten genomen dienen te worden zodat alle partijen weten hoe er in zo'n geval gehandeld kan worden.

Ook kan het in werking gezet worden bij incidentele conflicten of vervelend gedrag, ter voorkoming van verder pestgedrag.

Op de Biënkorf willen we het hieronder vermelde protocol toepassen. Het is de bedoeling dat alle medewerkers, ouders en kinderen van "De Biënkorf" op de hoogte zijn van het bestaan en de inhoud van het pestprotocol. Zij dienen deze ook te onderschrijven.

Wanneer spreken we van pesten?

Onder pesten op school verstaan we het volgende: "Pesten is een systematische, psychologische, fysiek of seksuele handeling van geweld door een leerling ten opzichte van één of meer schoolgenoten, die niet in staat is/zijn zichzelf te verdedigen". (bron; folder "pesten op school, hoe ga je er mee om").

Pesten heeft duidelijke kenmerken.

- Pesten gebeurt opzettelijk
- Pesten is bedoeld om schade toe te brengen (fysiek, materieel of mentaal)

- Pesten gebeurt systematisch
- Pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt erger als er niet wordt ingegrepen.
- Pesten komt overal voor en is van alle tijden en culturen.

Signalen die kunnen duiden op pestgedrag zijn o.a.:

- het gebruik van een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke, kleinerende opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Ook is er een betrekkelijk nieuwe vorm van pesten, het zogenaamde cyberpesten. Dit is het lastig vallen van een ander kind middels o.a. WhatsApp, Facebook, Instagram of online-spelen.

Dit cyberpesten blijft vaak in het verborgene waardoor er voor de signalering ervan een nóg grotere alertheid van ouders en leerkrachten wordt gevraagd.

Daarbij kan het, doordat het gebeurt in de voor het slachtoffer “veilige” thuisomgeving, als erger worden ervaren dan gewoon pesten.

Pestgedrag kan ook leiden tot somatische klachten bij het slachtoffer.

Voorwaarden voor het functioneren van het pestprotocol

- Voor het verwerven en behouden van een veilig pedagogisch klimaat op school is het van essentieel belang dat elke kind zich gehoord en gezien voelt.
Pesten moet dan ook serieus genomen worden door alle direct betrokken partijen: leerlingen, leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- Een stelregel is dat, als een kind last heeft van het gedrag van een ander en het zelf niet kan oplossen, het inschakelen van de leerkracht wordt opgevat als een krachtige

interventie en zeker niet als klikken.

- . De medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
- . Ouders, leerkrachten, IB'er en directie lossen het probleem in overleg op. De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt.
- . Als pesten zich voor doet, dienen leerkrachten duidelijk stelling te nemen.
- . De aanwezigheid van een vertrouwenspersoon (ook wel genoemd contactpersoon) op school. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan kunnen betrokkenen contact opnemen met de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Hoe gaan wij met pesten om?

Leerkrachten en ouders moeten vanzelfsprekend steeds alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de op school gehanteerde normen overschrijden.

In de groepen dienen onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies, schoolregels etc. op regelmatige basis aan de orde te komen. Buiten lesmethodieken en kringgesprek zijn andere werkvormen daarbij ook denkbaar, zoals spreekbeurten, rollenspellen enz..

Ook wordt er in de groepen, met name in de middenbouw en bovenbouw, aan het begin van elk half jaar, gesproken over het gebruik en de risico's van het internet. Hierbij wordt gebruik gemaakt van voorlichtingsfilmpjes en andere lesmateriaal.

Eenmaal per twee jaar worden er ouderavonden aan dit onderwerp besteed.

Middels het leerteam "pedagogisch klimaat", wordt de sociale veiligheid en de omgang met elkaar op school extra "bewaakt". Vanuit dit team worden hiervoor regelmatig initiatieven genomen zoals schoolprojecten, teambijeenkomsten, workshops enz..

Ook bezint zich kwaliteitskring over de vraag hoe de school/groepsregels zoveel mogelijk positief en vanuit de kinderen zelf geformuleerd en gevisualiseerd kunnen worden, zodat zij ook "mede-eigenaar" van deze regels worden en blijven.

Ouders zullen bij de start van hun kind(eren) op onze school op de hoogte worden gesteld van de afspraken binnen school en het pestprotocol. Ook kan het leerteam gebruikt worden om de afspraken binnen school en het pestprotocol bij de ouders levendig te houden.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Afspraken die gelden in alle groepen:

Als deelnemers van het sociaal netwerk “school” conformeren de leerlingen van “De Biënkorf” zich aan de volgende afspraken:

1. Ik heb zorg voor het welbevinden van de ander en dat van mezelf. We helpen elkaar.
2. Ik waardeer, respecteer en accepteer dat een ander anders is dan ik, ook wat uiterlijk en afkomst betreft. We zijn allemaal gelijkwaardig.
3. Als ik last heb van het gedrag van een ander dan probeer ik dit op een nette en duidelijke manier aan de ander te vertellen.
4. Conflicten probeer ik op te lossen door te praten en te blijven luisteren.
5. Ik ga hulp halen bij mijn juf of meester, als ik een conflict niet opgelost krijg.
6. Als ik gepest wordt vertel ik dit thuis of probeer ik dit te delen met iemand die ik vertrouw.
7. Als een ander kind gepest wordt, probeer ik iets te doen om hem of haar te helpen en meld ik dit in ieder geval bij de leerkracht.
8. Ik heb zorg voor de materialen die ik gebruik en gebruik alleen spullen van een ander als die ander dat goed vindt.

Deze afspraken gelden op school en daarbuiten en worden gekend veronderstelt door leerlingen, ouders en medewerkers van de Biënkorf.

De kinderen kunnen, in overleg met de leerkracht, in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde afspraken.

Een aanpak van pestgedrag in zes stappen:

Wanneer er ruzie en/of pestgedrag bij leerlingen wordt gesignaleerd*:

stap 1: proberen leerlingen er zelf samen uit te komen.

stap 2: Op het moment dat de leerlingen er niet uitkomen, of zelf niet tot het oplossen van het probleem in staat zijn (bijvoorbeeld niet durven), hebben zij het recht en de plicht het probleem aan de betrokken groepsleider of andere schoolmedewerker voor te leggen. Ook signalen van ouders of medeleerlingen kunnen, na een gesprek met het slachtoffer, leiden tot stap 3.

stap 3: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen, eventueel met een lichte sanctie en/of een time-out de ruzie of het pesten op te lossen en afspraken te maken.

Tijdens de overblijf wordt er geïntervenieerd, bemiddeld en eventueel gesanctioneerd door de aanwezige leiding. Zij melden deze incidenten bij de leerkracht.

De leerkracht is dan verantwoordelijk voor eventuele vervolgstappen.

Zij of hij kan de hulp inschakelen van de leerkrachtondersteuner. Dit is een collega leerkracht die lid is van het leerteam pedagogisch klimaat en binnen school speciale taken op dit gebied heeft.

stap 4: De leerkracht blijft de situatie extra goed observeren en intervenueert indien nodig.

Bij herhaaldelijk ruzie of pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest of ruzie maakt. Sancties kunnen hierbij overwogen worden. Te denken is hierbij aan het tijdelijk plaatsen in een andere groep of tijdelijk niet buiten spelen. Bij ernstige misstanden, kunnen zwaardere sancties opgelegd worden, dit wel in overleg met IB en/of de directie.

De leerkracht informeert dan ook de ouders van de betrokken kinderen.

Ook zal hen gevraagd worden hun nadrukkelijke medewerking te geven aan de oplossing van het probleem.

De leerkracht administreert de gevoerde gesprekken en afspraken.

Stap 5: Bij extreem of aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de onderwijsbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

stap 6: In extreme of aanhoudende gevallen kan een leerling door de directie geschorst of verwijderd worden.

Alle partijen hebben gedurende deze procedure, vanzelfsprekend, de mogelijkheid om de vertrouwenspersoon voor ondersteuning of bemiddeling te benaderen .

Adviezen aan de ouders van onze school

Ouders van gepeste kinderen:

- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken, die dan in gesprek met de betrokken kinderen zal gaan en, indien nodig, het verdere protocol zal volgen.
- Nog beter is om uw kind te stimuleren dit zèlf bij de leerkracht te melden.
- In de meeste gevallen is het niet aan te raden met ouders van het betrokken kind in gesprek te gaan. Spreek zeker niet het kind aan waar uw kind zegt last van te hebben.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken. Informeer de leerkracht hierover.
- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Door positieve stimulering kan het zelfvertrouwen en de weerbaarheid bij uw kind vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind datgene te ontwikkelen waar het goed in is. Dat kan van alles zijn, een kinderatelier, schaken maar ook sport.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans om een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Benoem het goede gedrag van uw kind.
- Corrigeer ongewenst gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan. Benoem goed gedrag en corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag.
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Wees alert op cyberpesten

Kinderen, leerkrachten en ouders onderschrijven, op het moment dat zij deel uit maken van de schoolgemeenschap “De Biënkorf” en van dit protocol op de hoogte zijn gesteld, gezamenlijk dit pestprotocol.

Amsterdam, 20 september 2018